

PROCESREGLEMENT MET PROCEDURE EN WERKWIJZE COMMISSIE AANVULLENDE SCHADEVERGOEDING WERKELIJKE SCHADE

Inleiding

De Commissie Werkelijke Schade (de CWS) is een onafhankelijke commissie ingesteld bij een besluit van de staatssecretaris van Financiën (Toeslagen en Douane).¹ De CWS biedt een laagdrempelige toegang tot herstel voor ouders die schade hebben geleden. De CWS beoordeelt verzoeken tot aanvullende schadevergoeding voor de werkelijke schade die ouders hebben geleden als gevolg van de uitvoering van de kinderopvangtoeslag. Het gaat om geleden schade die uitgaat boven het bedrag aan compensatie dat Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) heeft toegekend voor onder meer materiële en immateriële schade. De CWS adviseert per individueel verzoek om aanvullende schadevergoeding van gedupeerde ouders van de kinderopvangtoeslagaffaire aan UHT.

1. INLEIDENDE BEPALINGEN

1.1 Toepassingsbereik

Dit procesreglement is van toepassing op de gevallen waarin de CWS binnen haar wettelijke taak bevoegd is een advies uit te brengen.

1.2 Begripsbepalingen

In dit document wordt verstaan onder:

- a. de ouder: aanvrager van kinderopvangtoeslag die vanwege de kinderopvangtoeslagaffaire op grond van de Compensatieregeling of op grond van eventuele aanvullende besluiten tot de doelgroep van de Compensatieregeling of een vergelijkbare regeling (zoals O/GS) behoort en een verzoek over aanvullende schadevergoeding bij de CWS heeft ingediend;
- b. BD/T: de Belastingdienst/Toeslagen;
- c. UHT: Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen;
- d. BAC: bezwaarschriftenadviescommissie. Onafhankelijk orgaan dat UHT adviseert over bezwaarschriften tegen besluiten over onder meer compensatie door aanvullende werkelijke schade;
- e. definitieve compensatiebeschikking: beschikking van UHT waarin staat welk definitief compensatiebedrag de ouder op grond van artikel 2.1. Wht krijgt toegekend;
- f. Compensatieregeling: de regeling die is bedoeld voor de ouder die vooringenomen is behandeld door de Belastingdienst/Toeslagen (BD/T);
- g. O/GS-tegemoetkoming: tegemoetkoming die de ouder krijgt toegekend op grond van artikel 2.6 Wht;
- h. Catshuis surplus: bedrag dat op grond van de Cathuisregeling is aangevuld tot het totaalbedrag van € 30.000,-;
- i. Awb: Algemene wet Bestuursrecht;

---

¹ [Besluit instelling commissie werkelijke schade | Besluit | Rijksoverheid.nl](#)

Wht: Wet hersteloperatie toeslagen.

2. DE COMMISSIE

2.1 De Instellingsregeling

De taak en werkwijze van de CWS volgt uit de (gewijzigde) Instellingsregeling Commissie aanvullende schadevergoeding werkelijke schade.²

2.2 De beoordeling door de CWS

De CWS beoordeelt de werkelijke immateriële en materiële schade opnieuw aan de hand van het verzoek om aanvullende schadevergoeding en brengt de forfaitaire vergoedingen voor materiële en immateriële schade uit de definitieve compensatiebeschikking op de corresponderende schade in mindering. Hierbij geldt de definitieve compensatiebeschikking van de ouder als uitgangspunt. De CWS beoordeelt de materiële en immateriële schade afzonderlijk volgens de door de CWS vastgestelde beleidskaders.³ Dit houdt in dat indien de CWS oordeelt dat bijvoorbeeld de werkelijke materiële schade lager ligt dan de forfaitaire vergoeding die de ouder hiervoor op grond van de definitieve compensatiebeschikking heeft gekregen, dit niet in mindering wordt gebracht op de beoordeling van de hoogte van de werkelijke immateriële schade. De CWS brengt, in het voorkomende geval, een O/GS-tegemoetkoming en het Catshuissurplus in mindering op het bedrag dat (eventueel) resteert aan immateriële en materiële schade. De O/GS-tegemoetkoming en het Catshuissurplus betreffen namelijk vergoedingen voor zowel materiële als immateriële schade. De CWS bekijkt per schadepost of sprake is van schade als gevolg van de problemen met de kinderopvangtoeslag. Pas als dat zo is, zal de CWS adviseren over de berekening van de schade.

3. ALGEMENE BEPALINGEN

3.1 Rechtsherstel naar redelijkheid en billijkheid

De CWS streeft er te allen tijde naar om, nadat de ouder de gelegenheid heeft gekregen zijn/haar verzoek toe te lichten, naar billijkheid te adviseren over de aanvullende schade die in redelijkheid niet voor rekening van de ouder kan worden gelaten. De CWS hanteert daarbij de menselijke maat in het licht van het doel van UHT om te komen tot rechtsherstel. De CWS adviseert over de invulling van begrip werkelijke schade op basis van het civiele schadevergoedingsrecht.

3.2 Geen procedure op tegenspraak

De procedure bij de CWS is geen procedure op tegenspraak. Dit betekent dat over het verzoek geen georganiseerde dialoog wordt gevoerd tussen de ouder en de BD/T ten overstaan van de CWS. Er worden ook geen getuigen gehoord of deskundigen opgeroepen. Wel schakelt de CWS in voorkomende gevallen, bijvoorbeeld bij (complexe) medische vraagstukken, een onafhankelijk extern deskundigenbureau in. De CWS streeft in zijn algemeenheid naar praktische oplossingen en licht in haar advies toe om welke redenen zij tot haar beoordeling is gekomen.

---

² [Staatscourant 2021, 29438 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#) en [Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 4 oktober 2023 tot wijziging van de Instellingsregeling Commissie aanvullende schadevergoeding werkelijke schade in verband met de verduidelijking en wijziging van de taken, samenstelling en werkwijze van de Commissie aanvullende schadevergoeding werkelijke schade \(overheid.nl\)](#)

³ Gepubliceerd op de website van de CWS.

3.3 Vertrouwelijkheid en privacy

De leden van de CWS en medewerkers die uitvoering geven aan of betrokken zijn bij de taken, zoals hiervoor beschreven in artikel 2.1, tot geheimhouding verplicht op basis van artikel 2:5 van de Awb.

De CWS werkt op basis van het dossier van UHT waarop de privacyregels van de Belastingdienst van toepassing zijn. Die regels zijn via de volgende link te raadplegen:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/niet_in_enig_menu/privé/privacy

3.4 Dossier en inzage in het UHT dossier

De CWS krijgt inzage in het volledige (digitale) dossier van de ouder die een verzoek tot vergoeding van werkelijke schade heeft ingediend. UHT beheert het dossier en stelt per verzoek het dossier en de relevante informatie beschikbaar aan de CWS ten behoeve van de uitoefening van haar taken als bedoeld in 2.1. De ouder zal van UHT het (digitale) adviesdossier ontvangen. Het adviesdossier wordt zo snel mogelijk in het proces aan de ouder verstrekt, bij voorkeur voordat het intakegesprek bij de CWS plaatsvindt. De CWS zal het dossier van UHT aanvullen met de resultaten uit haar eigen onderzoek, waaronder aanvullende informatie die is verkregen van UHT, de ouder en/of diens gemachtigde of hulpverlener en/of uit het met de ouder gehouden intakegesprek (als dat heeft plaatsgevonden). Ook extern ingewonnen advies, zoals rekenkundig advies, zal aan het dossier worden toegevoegd. In geval van extern medisch ingewonnen advies wordt de (onderliggende) medische informatie met inachtneming van de AVG verwerkt. Tezamen vormt dit het adviesdossier waarop de CWS haar advies aan UHT baseert. De ouder heeft geen recht op inzage van stukken die de interne beraadslagingen van de CWS over het verzoek betreffen.

3.5 Communicatie

Nadat door de CWS een verzoek in behandeling is genomen, lopen verdere contacten tussen de ouder en de CWS via het secretariaat van de CWS (contact@schadedoortoeslagen.nl) en in een later stadium via de behandelaren van het dossier. Communicatie vindt plaats in de Nederlandse taal. De ouder kan zich bij laten staan door een tolk of vertaler.

Wanneer een ouder gebruik maakt van een gemachtigde, zal de communicatie in beginsel plaatsvinden met/via de gemachtigde. De CWS kan te allen tijde de ouder betrekken in de communicatie tussen de CWS en de gemachtigde. Ook is het de CWS te allen tijde toegestaan om rechtstreeks contact op te nemen met de ouder, waarbij de gemachtigde daarover voor zover mogelijk gelijktijdig wordt geïnformeerd. In gevallen waarin de ouder zelf rechtstreeks contact zoekt met de CWS, zal de CWS ook rechtstreeks met de ouder communiceren. De CWS tracht in die gevallen de gemachtigde zoveel mogelijk op de hoogte te brengen van de communicatie met de ouder.

4. HET VERZOEK

4.1 Indienen verzoek

Een ouder die een definitieve compensatiebeschikking heeft ontvangen, kan een verzoek tot compensatie van aanvullende werkelijke schade indienen. Dit kan tot uiterlijk 1 januari 2025. Voor

ouders van wie de integrale beoordeling ná 1 juli 2024 onherroepelijk vast is komen te staan, blijft gelden dat ze zes maanden vanaf de datum van de definitieve compensatiebeschikking de tijd hebben zich te melden bij de CWS voor aanvullende schade.⁴

4.2 Wijze van indienen van een verzoek

Een verzoek tot aanvullende schadevergoeding voor werkelijke schade wordt door of namens de ouder schriftelijk ingediend bij de CWS door gebruik van het verzoekformulier (naar verwachting in september 2024 kan dat via het aanmeldportaal van DGH). Het is een ouder of gemachtigde toegestaan een eigen schriftelijk verzoek in te dienen, mits dat verzoek is ingericht aan de hand van het verzoekformulier. Het door of namens de ouder ingediende verzoek om aanvullende schadevergoeding voor werkelijke schade dient volledig te zijn en aldus te voldoen aan de in artikel 4.3 van dit procesreglement gestelde eisen. Indien het verzoek(formulier) niet of niet volledig is ingevuld (zie 4.3), stelt de CWS de ouder in de gelegenheid dit te herstellen binnen een termijn van in beginsel zes weken. Indien de ouder niet in staat is om een schriftelijk (volledig) verzoek in te dienen bij de CWS, kan de CWS de ouder daarbij helpen door middel van het voeren van een persoonlijk gesprek en het concretiseren van het schadeverzoek aan de hand van dat gesprek.

Het verzoekformulier is te vinden op www.werkelijkeschade.nl. De CWS zal een door haar rechtstreeks ontvangen volledig verzoek zo spoedig mogelijk doen registreren bij UHT. Een niet of niet volledig verzoek waaronder ook valt een pro formaverzoek, wordt geregistreerd indien en zodra het verzoek door CWS als volledig is beoordeeld.

Verzoeken die zijn binnengekomen bij de BAC welke bestemd zijn voor de CWS, worden door de BAC zo spoedig mogelijk doorgeleid naar de CWS. Verzoeken die zijn binnengekomen bij de CWS welke bestemd zijn voor de BAC, worden door de CWS zo spoedig mogelijk doorgeleid naar de BAC.

4.3 Inhoud verzoekformulier

Voor de aanvang van de inhoudelijke beoordeling van het verzoek dient het verzoek volledig te zijn (ingevuld). Een verzoek dient in ieder geval de hierna volgende informatie te bevatten:

- de naam en het adres van de ouder en, voor zover van toepassing, van diens gemachtigde;
- de dagtekening;
- een feitelijke en concrete beschrijving van de aard en de omvang van de (materiële en immateriële) schade, voor zoveel mogelijk uitgesplitst per schadepost;
- een aanduiding van de oorzaak van de schade: voor de beoordeling van de aanvullende werkelijke schade is eerst van belang dat er causaal verband bestaat tussen de problemen met de kinderopvangtoeslag en de gestelde geleden schade (zie ook 5.5);
- of de ouder zijn/haar verhaal wenst toe te lichten in een gesprek (zie 5.4) en zo ja:
  - of de ouder dat digitaal of fysiek op locatie wenst te doen, en;
  - wie de ouder bij het gesprek aanwezig wil laten zijn.

---

⁴ [Kamerbrief over verruimen wettelijke termijnen aanvullende schaderegelingen en communicatie rondom einddatum | Kamerstuk | Rijksverheid.nl](#)

4.4 Bijstand van een gemachtigde

De ouder kan zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een gemachtigde. De gemachtigde moet, indien hij of zij geen in Nederland ingeschreven advocaat is, door de ouder zijn gemachtigd. Artikel 3.5 van dit procesreglement is van toepassing.

4.5 Bericht van ontvangst

De CWS zal, met inachtneming van artikelen 4.2 en 4.3 van dit procesreglement, zo spoedig mogelijk aan de ouder een ontvangstbevestiging van het verzoek sturen.

5 DE PROCEDURE(S)

5.1 Bepaling procesorde

Na 1) bevestiging van de ontvangst van het verzoek conform artikel 4.5 van dit procesreglement en 2) inzage in het dossier bij UHT, bepaalt de CWS of het verzoek in behandeling wordt genomen en stelt de ouder daarvan op de hoogte. Tevens bepaalt de CWS de vervolgstappen die nodig zijn om tot een advies aan UHT te kunnen komen.

5.2 Aanvullende informatie

De CWS kan de ouder schriftelijk vragen om nadere informatie. Een verzoek om nadere informatie zal zo concreet mogelijk zijn geformuleerd. De CWS kan aan dat verzoek een termijn verbinden voor het aanleveren van de aanvullende informatie. Indien de ouder geen aanvullende informatie wil of kan verschaffen, dan zal de CWS daarmee rekening houden bij het geven van advies. De aanvullende informatie wordt tegelijk met het uitbrengen van het advies door de CWS toegevoegd aan het dossier van UHT.

5.3 Regulier proces

Na ontvangst van het verzoekformulier conform artikelen 4.2 en 4.3 van dit procesreglement, wordt door de CWS het hersteldossier bij UHT opgevraagd. Vervolgens doorloopt het dossier het regietraject en wordt, indien de ouder die wens heeft, een gesprek ingepland. Aan UHT is dan gevraagd het dossier aan de ouder te sturen, zodat de ouder in ieder geval voorafgaand aan het gesprek over het dossier beschikt. Vervolgens wordt het dossier inhoudelijk behandeld. Zo nodig wordt aanvullende informatie bij de ouder en/of UHT opgevraagd. Het gesprek vindt plaats met twee secretarissen. Vervolgens zal de CWS een advies schrijven op basis van alle informatie uit het dossier. In voorkomend geval zal eerst het advies van een externe deskundige worden ingewonnen (zie artikel 5.6). Het advies zal aan UHT worden gestuurd, waarna UHT al dan niet conform het advies zal beschikken. Ook wordt het advies aan de ouder/gemachtigde gestuurd. De behandelend secretaris zal het advies, indien gewenst, mondeling toelichten aan de ouder en/of gemachtigde (art. 5.8).

5.4 Toelichting op het verzoek in een gesprek

De CWS stelt de ouder in de gelegenheid om zich nader over het verzoek uit te spreken in een vertrouwelijk gesprek. De CWS bepaalt in overleg met de ouder de wijze waarop het gesprek plaatsvindt, dat wil zeggen fysiek of via een videogesprek. De CWS stuurt de ouder en/of gemachtigde een uitnodiging voor het gesprek met een vooraf door de CWS bepaalde datum. De CWS kan rekening

houden met verhinderdata van de ouder en gemachtigde, mits die verhinderdata redelijk zijn en het de verdere voortgang van de inhoudelijke behandeling niet in de weg staat een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 5.7 van dit procesreglement.

Het gesprek is geen formele zitting en is niet op tegenspraak. De ouder krijgt de gelegenheid zijn of haar persoonlijke verhaal te doen. In het gesprek kan de ouder het verzoek toelichten. Deze toelichting kan worden gegeven mede aan de hand van eventuele vragen die de CWS op dat moment (na kennisname van het verzoekformulier en de eventueel ontvangen aanvullende informatie) nog heeft. Een ander doel van het gesprek is om het schadeverzoek van de ouder zoveel mogelijk compleet in kaart te brengen. Van het gesprek wordt een kort verslag gemaakt waarvan de ouder een kopie ontvangt. De ouder krijgt de gelegenheid om binnen een week schriftelijk een reactie en/of aanvullingen op het verslag kenbaar te maken. Het verslag en de reactie van de ouder - voor zover van toepassing - worden bij het advies aan UHT gevoegd.

5.5 Aannemelijk maken

Van de ouder wordt verwacht dat hij/zij de door hem/haar gestelde relevante feiten en omstandigheden voor de CWS aannemelijk maakt. De ouder hoeft dus niet alle door hem/haar gestelde feiten en omstandigheden te bewijzen volgens de regels van het burgerlijk procesrecht. Wel is van belang dat concreet wordt toegelicht dat er rechtstreeks verband tussen de kinderopvangtoeslagproblemen en de door de ouder gestelde (materiële en/of immateriële) schade bestaat (het zogenoemde 'causaal verband'). Hieruit moet dan naar voren komen dat de gestelde schade is geleden in dan wel na de periode dat bij de ouder de kinderopvangtoeslagproblemen speelden. Hierbij kan gedacht worden aan de tijdlijn met de gebeurtenissen die hebben geleid tot de schade waarvoor een ouder een vergoeding vraagt. Voor een goede beoordeling van de schade wordt de ouder verzocht om de omvang van de schade inzichtelijk te maken. Over enkele schadeposten adviseert de CWS ambtshalve (zie het schadekader op de website van de CWS).

5.6 Inschakeling deskundigen

De CWS kan voor de uitvoering van haar taken één of meer deskundigen benoemen. De CWS stelt de ouder in kennis van het voornemen om een externe deskundige in te schakelen.

5.7 Versnelde behandeling

In bepaalde situaties kan de CWS afwijken van het uitgangspunt dat verzoeken op volgorde van binnenkomst worden behandeld.

Er kunnen redenen zijn dat de CWS dossiers met voorrang en versneld oppakt. In die gevallen, waaronder bijvoorbeeld een door een ouder/gemachtigde ingesteld beroep niet tijdig beslissen, worden door de CWS striktere termijnen gehandhaafd. In die gevallen geldt het volgende:

1. voor het aanleveren van (nadere) informatie door of namens de ouder geldt een termijn van twee weken vanaf het verzoek om (nadere) informatie door de CWS;
2. indien de ouder een gesprek wenst conform artikel 5.4 van dit procesreglement, wordt door de CWS éénmaal een datumvoorstel gedaan binnen twee weken vanaf de datum van in behandelingname door de CWS waarbij de CWS ervan uitgaat dat de ouder en gemachtigde zijn/haar agenda beschikbaar houden en stellen. In het geval van een beroep niet tijdig beslissen biedt de CWS alleen verder uitstel aan wegens zwaarwegende redenen en voor een termijn van in beginsel niet langer dan twee weken na de voorgestelde datum;

3. indien niet conform het genoemde onder 2. een gesprek kan worden ingepland binnen de gestelde termijn, kan de CWS naar eigen inzicht besluiten om het advies op te stellen op basis van de bij de CWS in het dossier beschikbare informatie. De CWS kan in dat geval de artikelen 5.4 en 5.7 onder 2 buiten toepassing stellen;
4. de CWS kan naar eigen inzicht besluiten af te wijken van de onder 1 tot en met 3 genoemde termijnen voor zover het de voortgang van de behandeling van het dossier niet in de weg staat.

5.8 Mondelinge toelichting

Na ontvangst van het advies in zowel het reguliere als versnelde proces, zoals bedoeld in de artikelen 5.3 en 5.7 van dit procesreglement, geeft de behandelend secretaris binnen één week na ontvangst van het advies door de ouder/gemachtigde, indien gewenst, aan de ouder en/of gemachtigde een mondelinge toelichting op het advies. Dit gesprek is verder met name bedoeld om feitelijke onjuistheden in het advies en eventuele onduidelijkheden naar voren te brengen.

5.9 Overige taken

De CWS kan bij de uitvoering van haar overige taken (bijvoorbeeld advisering in een bezwaar- of beroepsprocedure) afwijken van de bepalingen in deze werkwijze.

6. TERMIJNEN

6.1 Aanvang beslistermijn

De beslistermijn vangt aan op de dag van ontvangst van een ontvankelijk verzoek. Een ontvankelijk verzoek is een verzoek dat in ieder geval de gegevens als bedoeld in artikel 4.3 bevat en door de CWS aldus als (voldoende) volledig is beoordeeld.

6.2 Beslistermijn

UHT neemt een beslissing op basis van het advies van de CWS. UHT kan van het advies van de CWS afwijken. Dat betekent dat UHT kan beslissen een hoger bedrag aan aanvullende werkelijke schade toe te kennen, maar ook een lager bedrag dan dat de CWS heeft geadviseerd. De beslistermijn van UHT, conform artikel 6.2 Wht, is in beginsel binnen zes maanden nadat het verzoek is ontvangen. De termijn kan eenmaal met zes maanden worden verlengd. In dat geval stuurt UHT een brief hierover aan de ouder.

6.3 Beroep niet tijdig beslissen en beslistermijn

De ouder en/of gemachtigde informeert de CWS actief en tijdig over een ingesteld beroep niet tijdig beslissen en een eventueel door de rechter aan UHT opgelegde beslistermijn ten aanzien van de procedure bij de CWS. Met tijdig bedoelt de CWS allereerst het moment van het instellen van een beroep niet tijdig beslissen en eveneens het moment waarop het de gemachtigde of ouder bekend is welke beslistermijn door de rechter is opgelegd.

7. SLOTBEPALINGEN

7.1 Het advies

Het door de CWS gegeven advies is gericht en bestemd voor UHT in het kader van de besluitvorming door UHT over een eventuele aanvullende vergoeding van werkelijke schade aan de ouder. De CWS houdt er bij het opstellen van een advies bovendien rekening mee dat het advies begrijpelijk dient te zijn voor de ouder en de ouder zich kan herkennen in de vertaling van het verzoek van de ouder om aanvullende vergoeding van werkelijke schade. Het advies is voor UHT leidend in de zin van het te nemen besluit. Het advies van de CWS is geen voor bezwaar of beroep vatbare beschikking omdat het een advies betreft aan UHT over de werkelijke schade die de ouder heeft geleden en die voor vergoeding in aanmerking komt. UHT kan in haar beschikking afwijken van het advies van de CWS (zie ook hiervoor onder artikel 6.2).

7.2 Rechtsmiddelen

Tegen een besluit van UHT, zijnde een beschikking, dat is gebaseerd op het advies van de CWS, staan voor de ouder de rechtsmiddelen van bezwaar bij UHT en vervolgens beroep bij de bestuursrechter open.

7.3 Publicatie en wijziging van deze werkwijze

Deze werkwijze is gepubliceerd op de website van de CWS die te vinden is op www.werkelijkeschade.nl. De CWS kan deze werkwijze eenzijdig aanpassen. Op de site is steeds de geldende versie te vinden.

7.4 Afwijken procesreglement

De CWS kan, als de omstandigheden hiertoe aanleiding geven, afwijken van dit reglement.